

Život, smrt... a vzkříšení

Vzal ji za ruku a řekl: "Talitha kum," což znamená: "Děvče, pravím ti, vstaň!" (Marek 5:41)

Milí bratři a milé sestry,

v těchto dnech v našem kostele žel neprobíhají bohoslužby, ani jiná setkání. Není nám z toho moc dobře a vůbec nás to netěší. Zároveň jsme přesvědčeni, že to bylo správné rozhodnutí: Na určitou dobu upustit od vzájemného hromadného setkávání.

Abychom však nezůstali úplně izolovaní: Každou středu od 18.00 h probíhají on-line biblické hodiny. A každou neděli od 10.00 h probíhají on-line nedělní pobožnosti.

Budeme také nahrávat nedělní kázání na náš sborový kanál youtube.

Všechny potřebné informace naleznete na našich webových stránkách: www.cce-javornik.estranky.cz

Především pro ty z vás, kteří s technikou moc nekamarádíte, budu na neděli připravovat kázání v písemné podobě. Ta si můžete stáhnout z webových stránek, nebo vyzvednout v tištěné podobě u fary.

Hlavní čtení: **Marek 5:21-43**

I. Dvě ženy. Dvě ženy, které se v mnoha ohledech liší. Mají odlišný původ, sociální postavení, povahu, vzdělání... A samozřejmě je mezi nimi také věkový rozdíl. Marek výslovně zmiňuje, že jedna z nich je dvanáctiletá dívka. A druhá je žena ve středních letech.

Dvě ženy. Dvě ženy, které přece jen mají mnoho společného. Marek jejich životní osudy propojuje číslovkou 12. Dvanáctiletá dívka. A žena, která dvanáct let krvácí. Dále: I jejich problémy jsou v něčem podobné. Jen uvažte: Z obou uniká život. Starší žena trpí krvácením, přičemž v krvi je život. A ta holčička? Umírá. Dodýchává. Hrubě, nicméně docela přesně přeloženo: Mele z posledního.

Co dál je spojuje? Strach. Nejistota. Zoufalství. Bezmoc. A přitom malá, téměř nepatrná jiskřička naděje. *Snad se ještě všechno v dobré obrátí. Snad to není konečná.* O té dívence na smrtelné posteli nevíme, zda měla strach o svůj život. Někdy to tak u malých dětí bývá: Že když vědí, že zemřou, paradoxně ještě utěšují všechny lidi kolem sebe. Jedno však víme jistě: Představený synagogy, její otec Jairos (a jistě také její matka!) má veliký strach o život své dcerky. Jak by neměl, že? Co by to bylo za rodiče, kdyby děsem a hrůzou přímo neumírali? Rodiče se dokážou strachovat a stresovat i ve chvílích, kdy se v životě jejich dětí vlastně nic zásadního neděje. Zda v pořádku dojdou domů ze školy. Jestli stihnou odevzdat včas bakalářskou práci. Jestli jim zabere mastička na opruzeniny. A když jde do tuhého? Když jde o život jejich ratolestí? Kdo z nás rodičů, pokud něco takového prožil, neumíral strachy?

A tak: Když Jairos narazí na ulici na Ježíše (zástupy oslavovaného a vynášeného do nebes za jeho léčitelské schopnosti), chytá se Krista jako tonoucí stébka trávy.

- ²² *Tu přišel k němu jeden představený synagogy, jménem Jairos, a sotva Ježíše spatřil, padl mu k nohám ²³ a úpěnlivě ho prosil: "Má dcera umírá. Pojd', vlož na ni ruce, aby byla zachráněna a žila!"*

Na dlouhé debaty není čas... Na to, zda se náhodou v očích druhých lidí tento vážený člověk neshazuje, když klečí před Ježíšem, není ani pomyšlení. Teď je třeba jednat. Rozpaky stranou. Všechno druhořadé musí z cesty. A Pán Ježíš? Jde. Protože skutečně není na co čekat. Jairova dcera je v posledním tažení.

II. Ovšem ze zástupu se vynoří žena, která má vleklé trápení. A tato žena celou záchrannou akci zbrzdí. Markovi záleží na tom, abychom s tou ženou alespoň ze začátku moc nesympatizovali. Ona přece zdržuje! A přitom sama není v bezprostředním ohrožení života. Může přijít za Ježíšem, až bude ta holčička v pořádku. Ale proto, že řeší své vlastní problémy, s kterými by ještě nějaký čas jistě přežila, ta dcera zemře! Co je přednější? Život malé holčičky, navíc dcery váženého člověka? Nebo uzdravení ženy ve středních letech, která navíc neumírá? Etická otázka, kterou v trochu pozměněné podobě řeší v této době mnozí lékaři v mnoha nemocnicích... Otázka, kterou řešíme i my, normální smrtelníci. UVědomujeme si totiž, že naše síly, schopnosti, čas i majetek nejsou nevyčerpatelné. Jednomu pomůžeš,

druhému nepomůžeš. Jednoho vyslechněš, druhého už nevyslechněš. Jednomu dáš. Druhému nedáš. Jednoho podepřeš, jiného necháš spadnout. Jeden od tebe slyší: *Ano. Jistě. Samozřejmě.*

A druhý naopak: *Ne. Nezlob se. Nejde to.* Tak to v životě chodí! A my se musíme rozmýšlet, zda pomoci tomu či onomu. Zda udělat to či ono. A také: Kdo z těch, kteří nás potřebují, si naši pomoc víc zaslouží.

Malá, něžná dívenka na smrtelné posteli, která by mohla mít život před sebou, nebo ta druhá? Schválně říkám trochu hanlivě: Ta druhá... Protože ta dospělá žena – viděno očima tehdejší společnosti! – asi ve velké vážnosti nebyla. Jen to domyslete: Dvanáct let krvácí. Dvanáct let trpí tím, že „pořád“ menstruuje. V židovském prostředí je tedy dvanáct let nečistá! (Lv 15:25-27) Nesmí se jí dotýkat její manžel. Nesmějí se jí dotýkat její děti. Pokud se jí dotknou, pak jsou sami kulticky nečistí – a tedy vyřazení z běžného provozu. (To nám silně připomíná karanténu kvůli covidu-19.) Ona samozřejmě vyhledává pomoc u lékařů či léčitelů. Ale ti jí nepomohli. Jen z ní vymámili všechny úspory. To je zátěž: Tělesná i duševní! Sociální vyloučení. Izolace. Duchovní deprese (do kostela přece nemůže). Tělesná slabost. Stres. Beznaděj. Nic se nelepší. Ba naopak: Jde to všechno spíš do kopru, jak se lidově říká.

No, a tato žena, která by měla být zavřená doma kvůli své nečistotě, se nyní prodírá velikým davem, na všechny kolem sahá, a ještě navíc se dotýká samotného Ježíše. Slovy evangelisty:

- ²⁷ *Když zaslechla o Ježíšovi, přišla ze zadu v zástupu a dotkla se jeho šatu.* ²⁸ *Říkala si totiž: "Dotknu-li se aspoň jeho šatu, budu vysvobozena!"*

I ona je na tom pomyslném dně. Ne jenom Jairo. I ona se dopouští zoufalého činu. Akorát – jakožto žena, navíc kulticky nečistá – nemá odvalu prosit Ježíše o uzdravení. A proto se ho alespoň dotýká. Dotýká se ho tak, aby se o tom nedozvěděl. A světe, div se a raduj se! Ono to vyšlo!

- ²⁹ *A rázem přestalo jí krvácení a ucítila v těle, že je vyléčena ze svého trápení.*

Pán Ježíš však poznal, že z něj vyšla síla. On cítil, že v tu chvíli uzdravoval, aniž by uzdravovat chtěl. (Zvláštní, že?) Ale nemusel si toho všimnout. Nemusel to řešit. Mohl jít dál, aby ještě stihl uzdravit tu malou holčičku. Jenže on se zastavil...

- ³² *I rozhlížel se, aby našel tu, která to učinila.* ³³ *Ta žena věděla, co se s ní stalo, a tak s bázní a chvěním přišla, padla mu k nohám a pověděla celou pravdu.*

Všimněte si: Ta žena už je zdravá i očištěná zároveň. Dosáhla svého. Proč tedy neutekla? Proč se neztratila v davu? Že by jí snad šlo ještě o víc než jen o tělesné zdraví, než jen o návrat k normálnímu životu? Že by snad nechtěla jen pomoc od Lékaře? Že by snad toužila po blízkosti Lékaře samého? Jistě, muselo tomu tak být! Možná se bála. Ale zároveň se cítila být připoutána k tomu, který rázem zastavil její veliké trápení. Padla tedy před ním na kolena a všechno mu vyklopila.

A co Ježíš? Bude se zlobit, že se ho nečistá žena dotýká? Bude jí mít za zlé, že na něj sahá bez jeho svolení? Bude se k ní chovat stejně jako otupělá většinová společnost? Ani náhodou!

- ³⁴ *A on jí řekl: "Dcero, tvá víra tě zachránila. Odejdi v pokoji, uzdravena ze svého trápení!"*

To je nádherný výrok, bratři a sestry. Pro Ježíše je to „dcera“. Dcera Boží. Proč? Protože ona věří. Protože se ve svém zoufalství spolehla na Krista. (Porovnejte s Mk 4:40!) Jistě: Nejdřív zkusila všechno možné. Všechny možné lidské rady a návody. Všechny dostupné lékaře. Ale nakonec se z jejího zoufalství zrodila víra. Víra, která se zhmotnila do jednoho odvážného činu. Dotkla se Krista. A Kristus ji uzdravil. (Nakonec: Ne její víra, nýbrž Kristus sám.)

Myslím, že v tom se podobá dnešnímu člověku. Dokud je celkem dobře, dokud můžu, dokud mám trochu sil, trochu zdraví, trochu toho štěstí, dokud si poradím sám, Boha nepotřebuji. K čemu taky, že? Až naprosté zoufalství v některých případech donutí lidi vzpomenout si na Boha. Přiblížit se k němu. Dotknout se ho. Poprosit ho o pomoc. O změnu života. A Bůh? Nejenže často pomůže... Navíc s námi vstupuje do nového vztahu. Ježíš říká: *Odejdi v pokoji... Odejdi uzdravená a smířená s Bohem.* A apoštol Pavel k tomu radostně dodává:

- *Když jsme tedy ospravedlněni z víry, máme pokoj s Bohem skrze našeho Pána Ježíše Krista.* (Ř 5:1)

III. Jedna žena překypuje radostí ... Druhá žena však právě zemřela.

- ³⁵ *Když ještě mluvil, přišli lidé z domu představeného synagogy a řekli: "Tvá dcera zemřela; proč ještě obtěžuješ mistra?"*

Zármutek těm lidem zřejmě trochu otupil city. Vždyť z jejich úst nevyjde ani: *Jaire, upřímnou soustrast*. Docela stroze tomu otci sdělí, že jeho dcera skonala. A k tomu připojí: *Tak už Ježíše neotravuj*. Možná je v tom ještě jeden osten: *Ježíš, ten léčitel, je dobrý, dokud jsme naživu. Je dobrý, dokud jsou naši blízcí naživu. Ale když pak zemřou? Už je zbytečné Krista o něco prosit.*

Smrt je přece konečná. Na smrt je každý léčitel krátký. Jenže: Ježíš Kristus není obyčejný léčitel. On je Pán života! On nad smrtí zvítězil. On smrt porazil. Jeho je dobré otravovat dnem i nocí, ať už žijeme, nebo umíráme. Ať už naši blízcí žijí, nebo právě odcházejí z tohoto světa. Vzkříšený Kristus praví každému z nás:

- *Neboj se. Já jsem první i poslední,¹⁸ ten živý; byl jsem mrtev - a hle, živ jsem na věky věků. Mám klíče od smrti i hrobu.* (Zj 1:17-18)

A zdrcenému otci řekne v podstatě totéž. Marek vypráví, že Pán Ježíš slovům těch lidí kolem Jaira vůbec nevěnoval pozornost. Schválně je ignoroval. Proč? Protože podrývali Jairovu víru. A protože podceňovali Kristovu moc.

- ³⁶ *Ale Ježíš nedbal na ta slova a řekl představenému synagogy: "Neboj se, jen věř!"*

Vidíte to? Pro nás lidi platí: *Jednomu pomůžeš. Druhému nepomůžeš.* Pro našeho Pána však platí: *Jednomu pomůžu. A druhému také pomůžu, byť třeba o chvíli později či trochu jinak.*

A pak už jde všechno jak na drátkách... Jairos, Ježíš a tři učedníci vejdou do domu smutku. Ježíš vzápětí vyžene všechny profesionální plačky z jejich domu. (Všimněte si: Jsou to dobré herečky. Jednou naříkají, podruhé se Ježíšovi vysmívají). A potom, jen s nejbližšími té malé holčičky, přistoupí k její posteli. A s něžností sobě vlastní pronese, když ji drží za ruku:

- *"Talitha kum," což znamená: "Děvče, pravím ti, vstaň!"*

IV. Bratři a sestry, tento příběh nás především učí, že nikdy není pozdě. Přesněji řečeno: Pro Pána Ježíše nikdy není pozdě. I pět minut po dvanácté může být dobrý čas záchrany, spásy, radikální změny v životě (i ve smrti).

Za druhé: Někdy až samotné zoufalství nás dotlačí k Ježíšovi. Ale on nás v takové chvíli neodkopne. To nemá ve zvyku. Pán Ježíš je přece laskavý a milostivý.

A za třetí: Kristus nepřišel jen léčit naše rány. On nás přišel vysvobodit. Vysvobodit z mnohých sevření. Z kdejaké otročiny. A v posledu také ze smrti. Ať už tato smrt přichází pomalu (jako v případě té dospělé ženy), nebo rychle (jako v případě té dívky). Proto těm lidem v Jairově domě řekl, že ta holčička jen spí. Všichni věděli, že je mrtvá. Proto se mu posmívali. Ona byla skutečně mrtvá – lidskýma očima viděno. Ale z pohledu Pána života a smrti pouze spala. Protože pro každého, kdo se Krista drží za ruku, je smrt jen krátkým spánkem, z kterého se probudí k novému a plnému životu.

Modlitba:

Pane Ježíši Kriste, prosíme tě: Jednej v našem životě i v životě mých blízkých. Uzdravuj, osvobozuj, posiluj, podepírej, buď stále nablízku a nespouštěj z nás oči. A nakonec, až přijde ten okamžik: Daruj nám ze své milosti nový život v tvé blízkosti. Amen.